

๒๒๙/๒

ร่าง

พรบ. พรรคการเมือง

ฉบับย่อ

ผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมือง

บุคคลดังต่อไปนี้จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐๐ คนอาจร่วมกัน
ดำเนินการเพื่อจัดตั้งพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
นี้ได้

(๑) มีอุดมการณ์ทางการเมืองในแนวทางเดียวกัน

(๒) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

๒.๑ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด ในกรณีเป็นผู้มีสัญชาติไทย
โดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี (คนไทย
เท่านั้นที่จะมาขอตั้งพรรคการเมืองได้)

๒.๒ มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปี (บรรลุนิติภาวะแล้ว สามารถ
ทำนิติกรรมได้)

๒.๓ ไม่เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งหรือสิทธิ
สมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๙๖ หรือมาตรา ๙๘ (๕) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑)
(๑๓) หรือ (๑๘) ของรัฐธรรมนูญ (ป้องกันมิให้คนไม่ดีเข้ามาใช้อำนาจ
ปกครองบ้านเมือง)

๒.๔ อยู่ในระหว่างถูกสั่งห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งใดในพรรค
การเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ป้องกันมิให้คนไม่ดีเข้า
มาใช้อำนาจปกครองบ้านเมือง)

๒.๕ ไม่เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นหรือเป็นผู้ยื่นคำ
ขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองอื่น หรือเป็นผู้แจ้งการเตรียมการจัดตั้ง
พรรคการเมืองอื่น (ไม่ให้มีการรับจ้างตั้งพรรคการเมือง)

ทุนประเดิมที่ใช้ในการขอจัดตั้งพรรคการเมือง

ผู้ร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมืองทุกคนต้องร่วมกันจ่ายเงินเพื่อเข้า
ทุนประเดิมของพรรคการเมืองคนละไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ บาทแต่ไม่เกิน
๕๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการของพรรคการเมือง

ก่อนมายื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้ง

ผู้ร่วมกันจัดตั้งต้องประชุมร่วมกันโดยมีผู้เข้าร่วมประชุมไม่น้อย
กว่า ๒๕๐ คนเพื่อ ...

(๑) กำหนดชื่อ ชื่อย่อ และภาพเครื่องหมายของพรรคการเมือง
อุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคการเมือง นโยบายของพรรคการเมือง และ
ข้อบังคับ

(๒) เลือกหัวหน้าพรรคการเมือง เหนือญิกพรรคการเมือง นาย
ทะเบียนสมาชิกและกรรมการบริหารพรรคการเมือง

(๓) ดำเนินการอื่นอันจำเป็นต่อการจัดตั้งพรรคการเมืองตามที่
คณะกรรมการกำหนด

การประชุมดังกล่าวต้องมีบันทึกการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษร
และมติของที่ประชุมให้เป็นไปตามเสียงข้างมากของผู้เข้าร่วมประชุม โดย
ผู้เข้าร่วมประชุมคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนซึ่งต้องทำโดยเปิดเผย
และการมอบหมายให้ลงคะแนนแทนกันจะกระทำมิได้ (หนึ่งคนหนึ่ง
เท่ากัน ต้องออกเสียงโดยเปิดเผย ไม่ให้มีโนมิनीในการออกเสียง)

ชื่อ ชื่อย่อ และภาพเครื่องหมายของพรรคการเมืองต้อง

(๑) ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและต้องไม่เปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐ

- (๒) ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน
- (๓) ไม่มีลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความแตกแยกระหว่างชนในชาติ
- (๔) ไม่ซ้ำ ฟ้อง หรือคล้ายคลึงกับชื่อ ชื่อย่อ หรือภาพเครื่องหมายของพรรคการเมืองที่จดทะเบียนหรือที่ยื่นขอจดทะเบียนอยู่ก่อนแล้ว หรือของพรรคการเมืองที่ถูกยุบและยังไม่พ้นยี่สิบปีนับแต่วันที่พรรคการเมืองนั้นถูกยุบ หรือของพรรคการเมืองที่มีผู้แจ้งว่าจะขอจดทะเบียนไว้แล้ว

คำประกาศอุดมการณ์และนโยบายของพรรคการเมือง ต้อง

- (๑) ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและต้องไม่เปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐ
- (๒) ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน
- (๓) ไม่มีลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความแตกแยกระหว่างชนในชาติ

ข้อบังคับต้อง

- (๑) ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและต้องไม่เปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐ
- (๒) ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน
- (๓) ไม่มีลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความแตกแยกระหว่างชนในชาติ
- (๔) ไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ

รายละเอียดของข้อบังคับ อย่างน้อยต้องมีรายการดังนี้

- (๑) ชื่อและชื่อย่อพรรคการเมือง
- (๒) ภาพเครื่องหมายของพรรคการเมือง
- (๓) คำประกาศอุดมการณ์และนโยบายของพรรคการเมือง
- (๔) ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของพรรคการเมืองซึ่งต้องตั้งอยู่ในราชอาณาจักร

(๕) โครงสร้างการบริหารพรรคการเมือง และตำแหน่งต่าง ๆ ในพรรคการเมือง

(๖) การเลือกตั้งหรือการให้ความเห็นชอบให้ดำรงตำแหน่งการดำรงตำแหน่งการพ้นจากตำแหน่งและหน้าที่และอำนาจของหัวหน้าพรรคการเมือง เภรัณูญิกพรรคการเมือง นายทะเบียนสมาชิก คณะกรรมการบริหารและกรรมการบริหารพรรคการเมืองหัวหน้าและกรรมการสาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

(๗) การประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองและการประชุมใหญ่ของสาขาพรรคการเมือง

(๘) คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิก การรับเข้าเป็นสมาชิกและการพ้นจากการเป็นสมาชิก

(๙) สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกความรับผิดชอบของสมาชิกต่อพรรคการเมือง และความรับผิดชอบของพรรคการเมืองต่อสมาชิก

(๑๐) มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้บริหารและสมาชิกพรรคการเมือง

(๑๑) หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกสมาชิกพรรคการเมืองเพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ

(๑๒) หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลซึ่งพรรคการเมืองจะส่งรายชื่อให้สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบเป็นนายกรัฐมนตรี

(๑๓) การบริหารการเงินทรัพย์สินและการจัดทำบัญชีของพรรคการเมืองสาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดซึ่งต้องเป็นไปโดยเปิดเผยและให้สมาชิกตรวจสอบได้โดยสะดวก

(๑๔) รายได้ของพรรคการเมืองการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรคการเมืองซึ่งเรียกเก็บจากสมาชิกไม่น้อยกว่าปีละ ๑๐ บาท (เพื่อให้สมาชิกเป็นเจ้าของพรรค และมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการของพรรค มิใช่สมาชิกแต่ในนาม)

(๑๕) การเลิกพรรคการเมืองสาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อบังคับตาม (๖) (๗) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) และ (๑๕) ต้องให้สมาชิกมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง (เพื่อให้สมาชิกต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอย่างแท้จริง ไม่ใช่ให้ใครมาชี้หน้า)

การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง

(๑) พรรคการเมืองที่จดทะเบียนแล้วเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเพื่อสมาชิกซึ่งมีความรู้ความสามารถ ซื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรมจริยธรรมเหมาะสมมารับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๒) พรรคการเมืองต้องไม่ดำเนินกิจการอันมีลักษณะเป็นการเล่นแสวงหากำไรมาแบ่งปันกัน

(๓) ต้องเสริมสร้างให้สมาชิกและประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและการใช้สิทธิและเสรีภาพอย่างมีเหตุผลและมีความรับผิดชอบ

(๔) ต้องเสนอแนวทางการพัฒนาประเทศและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างมีเหตุผลโดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุ กับการพัฒนาด้านจิตใจและความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชน ประกอบกัน

(๕) ต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง รวมตลอดทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐอย่างมีเหตุผล

(๖) ต้องสร้างเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความสามัคคีปรองดอง รู้จักยอมรับความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่าง และแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธี เพื่อประโยชน์สุขของประเทศชาติและประชาชน

(๗) ห้ามมิให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองยินยอมหรือกระทำการใดอันทำให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่สมาชิกหรือบุคคลซึ่งมีลักษณะต้องห้ามเป็นผู้ขอจัดตั้งพรรค กระทำการในลักษณะที่เป็นการควบคุมครอบงำก้ำวกำย แทรกแซง หรือมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมืองไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม

(๘) ห้ามมิให้พรรคการเมืองหรือผู้ใดให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงินทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมเพื่อจูงใจให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดสมัครเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง เว้นแต่สิทธิหรือประโยชน์ซึ่งบุคคลจะพึงได้รับในฐานะที่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง

และห้ามมิให้ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับเงินทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด จากพรรคการเมืองหรือจากผู้ใดเพื่อสมัครเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง (โทษจำคุกตั้งแต่สามปีแต่ไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทแต่ไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับและให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ในกรณีที่การฝ่าฝืนนั้นเป็นการกระทำเพื่อให้ลงหรือขอลงสมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีแต่ไม่เกินสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทแต่ไม่เกินสองแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับและให้ ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง)

(๙) ห้ามมิให้พรรคการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งในพรรค การเมืองสนับสนุนหรือส่งเสริมบุคคลใดให้กระทำการหรือสนับสนุนการ กระทำอันเป็นการบ่อนทำลายความมั่นคงของราชอาณาจักร ราชบัลลังก์ เศรษฐกิจของประเทศหรือราชการแผ่นดินหรือกระทำการอันเป็นการ ก่อแค้นหรือคุกคามความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือ กระทำการอันเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ (ต้องระวาง โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต ใน กรณีที่ศาลมิได้มีคำพิพากษาลงโทษประหารชีวิต ให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิ สมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นด้วย - เทียบมาจากโทษตามประมวลกฎหมาย อาญามาตรา ๑๔๘ และมาตรา ๑๔๙)

(๑๐) ห้ามมิให้พรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือสมาชิกผู้ใด เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ใดเพื่อแต่งตั้งหรือสัญญาว่าจะแต่งตั้งหรือเพราะเหตุที่ได้แต่งตั้งให้ผู้นั้นหรือบุคคลใดดำรงตำแหน่งในทางการเมือง หรือตำแหน่งใดในการบริหารราชการแผ่นดินหรือในหน่วยงานของรัฐ (ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต ในกรณีที่ศาลมิได้มีคำพิพากษาลงโทษประหารชีวิต ให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นด้วย - เทียบมาจากโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๔๘ และมาตรา ๑๔๙)

(๑๑) ห้ามมิให้ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่พรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองหรือสมาชิก เพื่อจูงใจให้แต่งตั้งตนหรือบุคคลอื่นใดเข้าดำรงตำแหน่งในทางการเมืองหรือตำแหน่งใดในการบริหารราชการแผ่นดินหรือในหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ใช้บังคับแก่คู่สมรสและบุตรของผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองหรือสมาชิกด้วย (ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต ในกรณีที่ศาลมิได้มีคำพิพากษาลงโทษประหารชีวิต ให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นด้วย - เทียบมาจากโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๔๘ และมาตรา ๑๔๙)

